

Tehetségsegítő Tanácsok

Helyzetkép 2020

A kérdőíves felmérés rövidített összefoglalása

1. Bevezetés

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2009-ben kezdte el kiépíteni az egész Kárpát-medencére kiterjedő tehetségálózatát, ennek egyik fontos részét képezte a tehetségsegítő tanácsok megalakulásának elősegítése.

A tehetségsegítő tanácsok az elmúlt 10 évben a hazai és a határon túli tehetséggondozó hálózat fontos résztvevőivé váltak. A tanácsok illetékességi területükön felkutatják és összehangolják a szakmai, társadalmi és gazdasági erőforrásokat. Feltérképezik a lehetséges partnereket, majd széleskörű szakmai kapcsolatokat építenek a tehetségsegítésben résztvevők, az állami és civil szféra, a gazdasági élet szereplői között. Folyamatosan bővítik azt a hálózatot, amely közvetlen és közvetett segítséget nyújt a tehetségfejlesztő programok megszervezéséhez, bővítéséhez, fenntarthatóságához, a tehetségek produktumainak hasznosulásához. Működésüket különböző szerveződési szint, sokszínű felépítés és gyakorlat jellemzi. A tehetségsegítés feltételei, körülményei és lehetőségei folyamatosan változtak az elmúlt évtized során. A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége a Kárpát-medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiumával együtt fontos feladatának tekinti, hogy információkkal rendelkezzen a tanácsok tevékenységrendszeréről, az elért eredményeikről, a működésüket segítő és nehezítő tényezőkről.

2. A vizsgálat célja

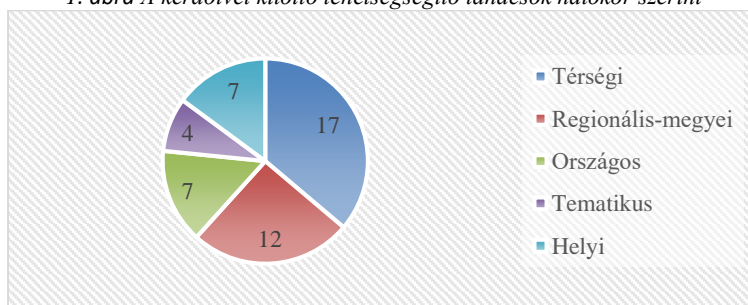
A kérdőíves vizsgálat célja, hogy feltérképezze a tehetségsegítő tanácsok működésének aktuális helyzetét.

Képet kapjunk tevékenységük szerkezetéről, jellemzőiről. Információkat gyűjtünk azokról az igényekről, szükségletekről, amelyek hozzájárulhatnak működésük eredményesebbé tételéhez. Szakmailag megalapozottabbá, célirányosabbá tenni azokat az aktivitásokat, amelyekkel a Matehetsz és Kárpát-medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiuma segítheti munkájukat.

2.1. A vizsgálat célcsoportja

A vizsgálat célcsoportját azok a tehetségsegítő tanácsok képezték, amelyek aktív státuszban vannak és szerepelnek a tehetségtérképben. A kitöltésre szóló felhívás a célcsoportban teljes körű volt. Az érintett 83 tehetségsegítő tanácsból 47-től érkezett vissza értékelhető kérdőív. A kérdőívet a tanácsok képviselői töltötték ki. A továbbiakban úgy tekintünk ezekre a válaszokra, mint amelyek a tanácsoktól érkeztek. A válaszadók hatókör és szerveződési forma szerinti megoszlását az 1. sz. ábra szemlélteti.

1. ábra A kérdőívet kitöltő tehetségsegítő tanácsok hatókör szerint

2.2. Vizsgálati módszer, a kérdőív

A kérdőív összesen 16 kérdést tartalmazott, melyek közül 9 nyílt végű volt, a többire rangsorolt válaszokkal, feleletválasztással, vagy tízfokú skálán válaszolhattak a kitöltők. A nyílt végű kérdésekre adott válaszokat a tartalomelemzés során kvantitatív adatokká alakítottuk a tartalmi kategóriákba való besorolás alapján.

A kérdések 6 nagyobb csoportba sorolhatók:

1. A tanácsok alapadatai, szervezési szintje.
2. A tanácsok célkitűzései, azok megvalósulásának helyzete.
3. A tanácsok működésének milyen haszna, előnye mutatkozott meg az elmúlt időszakban.
4. A tanácsok működésének jellemzői (általános jellemzők, partneri hálózat, együttműködések, erőforrások, programok).
5. A tanácsok részére kiírt pályázatokkal kapcsolatos tapasztalatok, támogatási igények.
6. A tanácsok működésének hatékonyságát növelő belső aktivitások és külső támogatási igények.

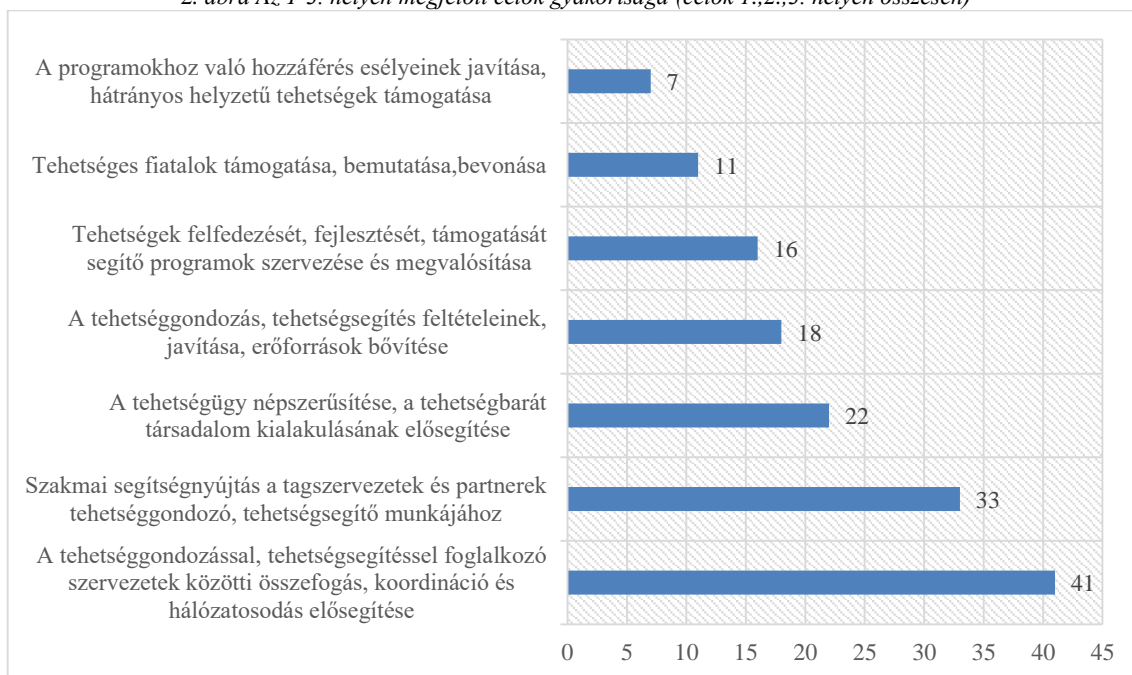
3. Az eredmények bemutatása

3.1. Mik a tanácsuk legfontosabb célkitűzései? Kérjük, fontossági sorrendben írja le a célokat!

Az első helyen leggyakrabban említett célok sorrendje:

1. *A tehetséggondozással, tehetségsegítéssel foglalkozó szervezetek közötti összefogás, koordináció és a hálózatosodás elősegítése. 34%*
2. *Szakmai segítségnyújtás a tagszervezetek és partnerek tehetséggondozó munkájához, tudásmegosztás. 25%*
3. *Tehetségek felfedezését, fejlesztését, támogatását segítő programok szervezése és megvalósítása. 17%*
4. *A tehetséggondozás, tehetségsegítés feltételeinek, javítása, erőforrások bővítése. 12%*
5. *A tehetségügy népszerűsítése, a tehetségbarát társadalom kialakulásának elősegítése. 10%*

2. ábra Az 1-3. helyen megjelölt célok gyakorisága (célok 1.,2.,3. helyen összesen)

3.2. Kérjük, hogy az előző kérdésnél megadott cél sorszáma mellett lévő skálán értékelje, hogy milyen mértékben sikerült teljesíteni azokat.

3. ábra Az 1-3. helyen megjelölt célok teljesülése, a teljesülésre vonatkozó válaszok gyakorisága alapján

Pozitívum, hogy az első és második helyen megjelölt célok teljesülésének értékelésében nem szerepel a nem teljesült minősítés!

Összesítésben megállapítható, hogy 63%-ban a célok teljesültek, vagy túlteljesültek. A részben teljesült célok aránya 35%. Nem teljesült a harmadik helyen megjelölt célok 2% - a.

3.3. Tapasztalataik szerint milyen haszna, előnye van a tanács működésének?

3.3.1. Az első helyen felsorolt állítások

Az első helyen leggyakrabban említett haszon és előny sorrendje:

1. *A tehetséggondozó, tehetségsegítő kezdeményezések bővítése, programok és a megvalósításban résztvevők szakmai támogatása. 34%*
2. *A tehetséggondozó programok feltérképezése, az együttműködés, hálózatosodás elősegítése. 34%*
3. *Tehetős fiatalokat támogató programok működtetése. 15%*
4. *A tehetségsegítés feltételrendszerének javítása, erőforrások bevonása 13%*

4. ábra „Milyen haszna, előnye van a tanács működésének?” kérdésre adott válaszok összesítése az 1-3. helyen megjelölt válaszok gyakorisága alapján

A tehetségsegítő tanácsok működésének hasznosságát illetően mind az első helyen leggyakrabban említett, mind az 1-3. helyen kapott válaszok összesített gyakorisága alapján a legfontosabb hozadéknak „A tehetséggondozó programok feltérképezése, az együttműködés, hálózatosodás elősegítése” bizonyult.

A második legfontosabb eredmény „A tehetséggondozó, tehetségsegítő kezdeményezések bővítése, programok és a megvalósításban résztvevők szakmai támogatása.” volt.

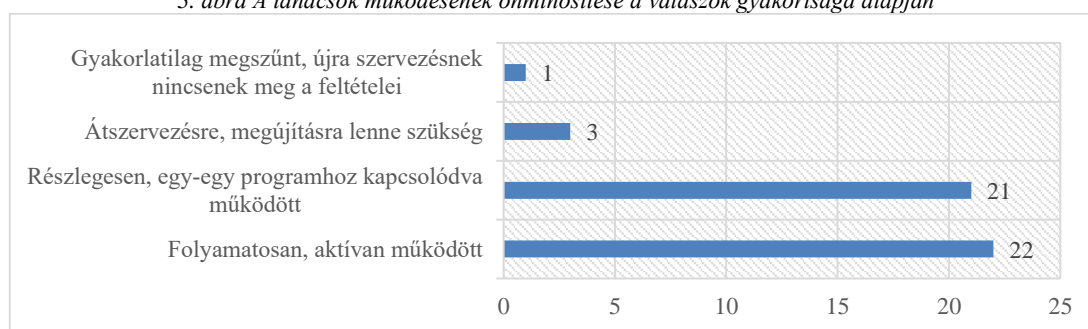
A válaszokból látható, hogy a tanácsok a szakmai funkciójuk megvalósításában és az ehhez kapcsolódó tudásmegosztás, együttműködések, hálózati kapcsolatok generálása terén a legeredményesebbek. Kisebb súllyal, közel azonos szinten szerepel a tehetséges fiatalok támogatása és a tehetségsegítés feltételeinek, erőforrásainak bővítése. Mivel a partneri együttműködések jelentős része is a szakmai funkciókhoz kapcsolódik, a tehetségügy népszerűsítése, a tehetségbarát társadalom formálása terén néhány példaértékű jó kezdeményezés kivételével kevésbé voltak sikeresek.

A tanácsok tevékenységrendszerének meghatározó része különféle együttműködések keretében valósul meg, ezért kisebb súllyal szerepelnek az önállóan megvalósított tehetséggondozó programok.

3.4. Hogyan ítélik meg a tanácsuk elmúlt kétévi működését?

A feleletválasztós kérdéssel arra kerestünk választ, hogy összességében hogyan értékelik a tanácsok az elmúlt 2 év működését.

5. ábra A tanácsok működésének önminősítése a válaszok gyakorisága alapján

Folyamatosan, aktívan működött: 47%

Részlegesen, egy-egy programhoz kapcsolódva működött: 45%

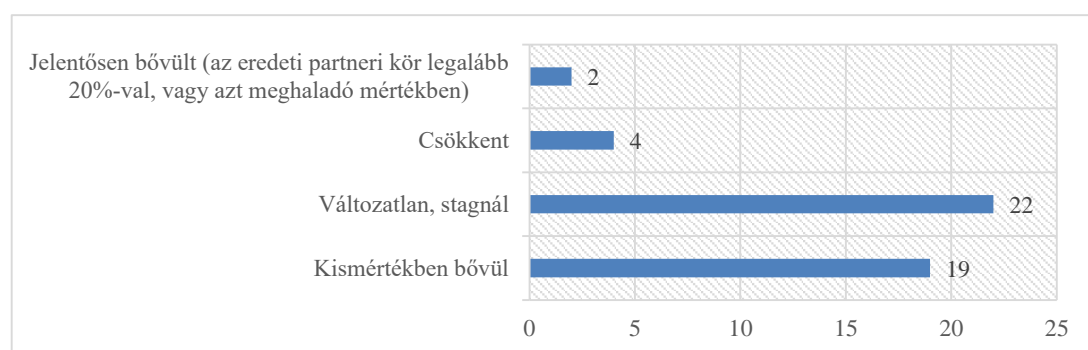
Átszervezésre, megújításra lenne szükség: 6%

Gyakorlatilag megszűnt, újra szervezésének nincsenek meg a feltételei: 2%

A részlegesen működést megjelölő tanácsok között 4 olyan is volt, ahol szerepelt a megújítás, újra szervezés igénye. A szervezeti megújítást igénylők mellett figyelmet kell fordítani ezeknek a tanácsoknak a megkeresésére, segítésére is!

3.5. Hogyan alakult a tanácsuk partneri köre az elmúlt 2 évben?

6. ábra A tanácsok partneri körének alakulása a válaszok gyakorisága alapján

A válaszok alapján változatlan a partneri kör a tanácsok 48%-ánál, kismértékben bővült 40%, jelentős bővülés történt 4%, csökkenés tapasztalható 8% esetében. Az adatok tükrében indokolt a partneri hálózat bővítését szolgáló programok módszertani segítése, jó gyakorlatok megismertetése.

3.6. Hogyan értékelik az egyes partneri csoportokkal kialakult együttműködést?

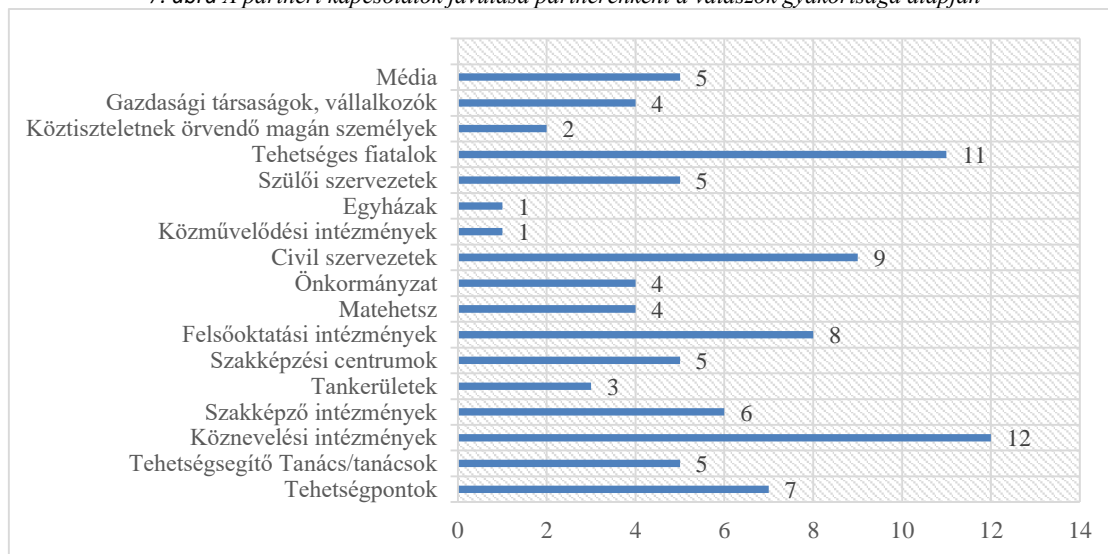
1. táblázat A partneri kapcsolatok értékelése 10-es skálán

Partner	Kapcsolat értékelése
Tehetségpontok	7.87
Tehetségsegítő tanácsok	5.23
Köznevelési Intézmények	7.97
Szakképző intézmények	5.02
Tankerületek	4,76
Szakképzési centrumok	3.93
Felsőoktatási intézmények	6.53
Matehetsz	7.70
Önkormányzatok	5.53
Civil szervezetek	6.76
Közművelődési intézmények	5.57
Egyházak	3.3
Szülők, szülői szervezetek	5,4
Tehetséges fiatalok	7.53
Köztisztviselőben álló magán személyek	5.7
Gazdasági társaságok, vállalkozók	4.85
Média	6.42
Közéleti szereplők	4.14

Az eredmények alapján látható, hogy a legműködőképesebb kapcsolatok a köznevelési intézményekkel, a tehetségpontokkal, a Matehetsz-szel és a tehetséges fiatalokkal alakultak ki. Jellemzőek még a civil szervezetekkel, a felsőoktatási intézményekkel és a médiával kialakított kapcsolatok. A tanácsok eredményesebb működése érdekében vannak olyan partnerek, akikkel fontos az együttműködés továbbfejlesztése. Ide sorolhatók a tehetségsegítő tanácsok, szülők, szülői szervezetek, gazdasági társaságok, vállalkozók, önkormányzatok. Az egyes tanácsoknak speciális helyzetük, céljaik függvényében célszerű a partneri térképük frissítése, partneri hálózatuk megerősítése. Ehhez igény szerint jó gyakorlatok megismertetésével, módszertani képzéssel segítséget kell adni számukra.

3.7. A fentiek közül melyek azok a partnerek, akikkel javult az együttműködés az elmúlt 2 évben?

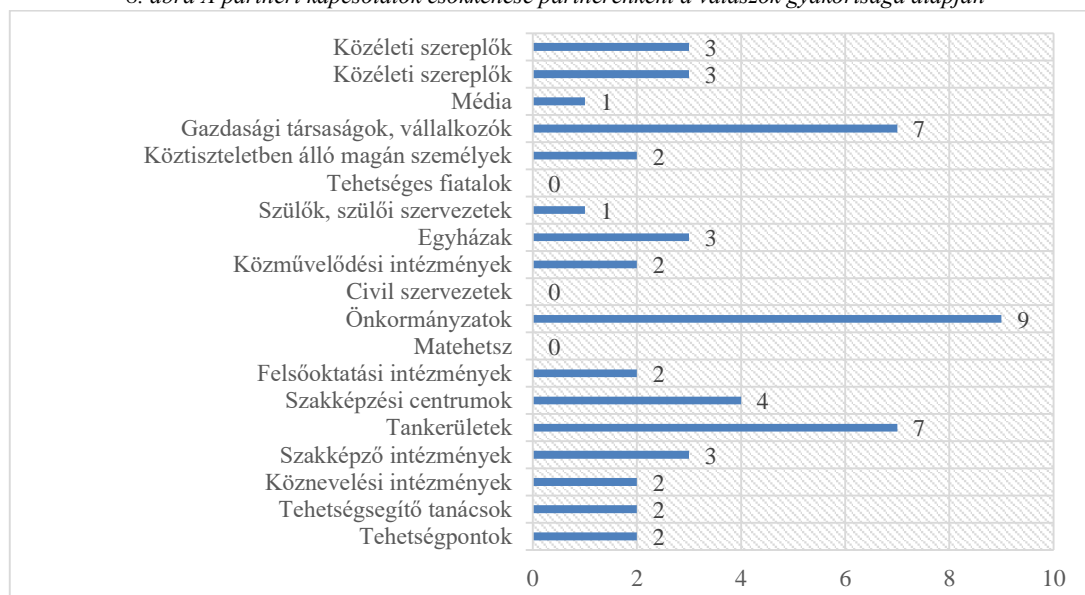
7. ábra A partneri kapcsolatok javulása partnerenként a válaszok gyakorisága alapján

Jelentősebb javulás mutatkozik a köznevelési intézmények, a tehetséges fiatalok, a civil szervezetek, a felsőoktatási intézmények és a tehetségpontok vonatkozásában.

3.8. A fentiek közül melyek azok a partnerek, akikkel csökkent, vagy nehezebbé vált az együttműködés az elmúlt 2 évben?

8. ábra A partneri kapcsolatok csökkenése partnerenként a válaszok gyakorisága alapján

A legjelentősebb partneri kapcsolat csökkenést az önkormányzatok, a gazdasági társaságok és a tankerületek vonatkozásában jeleztek a tanácsok. Ez a tendencia a javulás és csökkenés adatainak összevetése esetén is egyértelmű. Az önkormányzatok esetében az okok között szerepe lehet a köznevelési intézmények fenntartói feladataiban bekövetkezett változásnak is. A csökkenés azért is figyelmet érdemel, mert korábban az önkormányzatok a tehetségpontok megalakulásának, működésük támogatásának és a tehetségszárny társadalmi közeg formálásának is fontos szereplői voltak. Valójában azok lehetnek ma is. Ennek a kapcsolatrendszernek az újra pozicionálása fontos feladat.

A másik legnagyobb arányú csökkenés a gazdasági társaságok, vállalkozók tekintetében történt, ami az erőforrások bevonása, a tehetséges fiatalok menedzselése szempontjából is figyelemre méltó hátrány. Vannak ezen a területen jó gyakorlatok, amelyek közreadása segíthet az előrelépésben. (Pl.: a Genius Loci díjasok példája). A kapcsolatromlás a tankerületekkel sajnálatos tendencia, mert a tanácsoknak a köznevelési intézményekkel van a legkiterjedtebb kapcsolata.

3.9. Sorolja fel, milyen konkrét együttműködések valósultak meg az elmúlt két évben a tanács tehetség-hálózatán belül?

2. táblázat Az elmúlt 2 évben megvalósult együttműködések a tanács tehetség-hálózatán belül

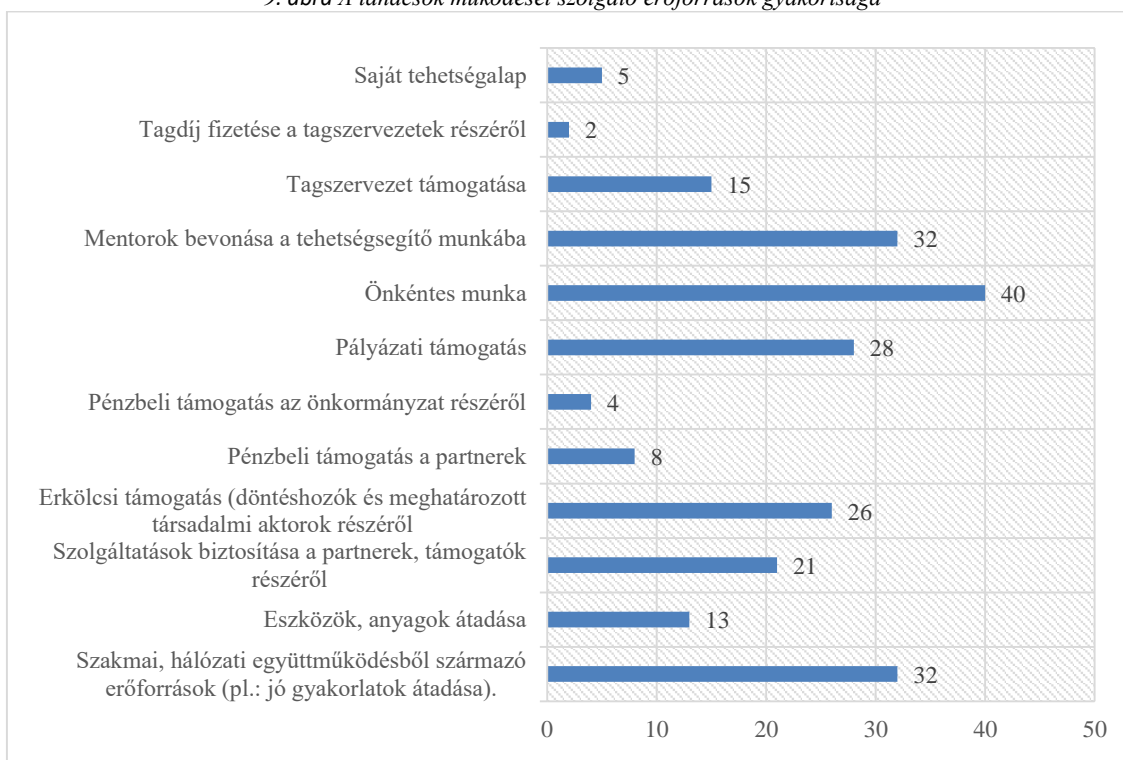
Együttműködő partnerek	Az együttműködés tartalma
Tehetségpontok	A tehetségpontokban folyó tehetséggondozó munka szakmai támogatása (képzések, műhelymunka, jó gyakorlatok, gyűjtése, megismertetése). A tanács és a tehetségpontok közötti együttműködést elősegítő programok, rendezvények szervezése. Tehetségpontokkal közös tehetséggondozó, tehetségsegítő programok szervezése, megvalósítása. A tehetségponttá válás szakmai segítése, mentorálása.
Tehetségsegítő tanácsok	Tudásmegosztás, jó gyakorlatok átadása. Konferenciák, szakmai rendezvények szervezése. Együttműködés programok, pályázatok megvalósításában.
Köznevelési intézmények	Közös tehetséggondozó, tehetségsegítő programok szervezése és megvalósítása. Közös rendezvények szervezése. Szakmai támogatás, segítségnyújtás a tehetséggondozó, tehetségsegítő programok megvalósításához. Együttműködés az erőforrások fejlesztésében, pályázatok benyújtásában. Tehetségek, tehetségsegítők munkájának elismerése, díjazása.
Tankerületek	Együttműködés műhelymunkák, szakmai fórumok, rendezvények szervezésében, rendezésében. Tehetséges fiatalok bemutatása támogatása.
Szakképző intézmények	Rendezvény és programszervezés. Pályaorientáció. Tehetséges fiatalok menedzselése.
Szakképzési centrumok	Együttműködés műhelymunkák, szakmai fórumok, rendezvények szervezésében, rendezésében. Tehetséges fiatalok bemutatása, támogatása, pályaorientáció.
Felsőoktatási intézmények	Közösen szervezett tehetséggondozó programok. Fiatalok bevonása a kutató munkába. Szakmai segítség, tanácsadás.
Matehetsz	Szakmai, személyi feltételek javítása, képzés, információ Tudásmegosztás, hálózatosodás. Tehetséges fiatalok segítése, elismerése. Tanácsok tevékenységének megismertetése.
Önkormányzatok	A tanácsok programjainak, rendezvényeinek támogatása. Tehetséges fiatalok, tehetségsegítők bemutatása, díjazása.
Civil szervezetek	Közös rendezvények, képzések szervezése, megvalósítása. Közreműködés a pályázatok technikai és szakmai megvalósításában. Anyagi támogatás, szolgáltatások biztosítása a tanács célkitűzéseinek megvalósításához.
Közművelődési intézmények	Együttműködés tehetséggondozó programok megvalósításában. Rendezvényszervezés, helyszínbiztosítás.
Egyházak	Fenntartói és technikai támogatás a programokhoz.

	Szakmai együttműködés tehetséggondozó programok megvalósításában.
Szülők, szülői szervezetek	Szülői klub működtetése. Önkéntes munka vállalása a tanács programjaiban. Tehetséges fiatalok életútjának követése.
Tehetséges fiatalok	Mentor diák program középiskolás és egyetemista tehetségekkel. Fiatalok bevonása a településük fejlesztésére irányuló programokba. Tehetséges életutak, saját élményeik, tapasztalataik bemutatása.
Köztisztviselőként álló magán személyek	Közreműködés rendezvényeken. Mentori feladatok vállalása. Erkölcsei támogatás.
Gazdasági társaságok, vállalkozók	Rendezvények, programok támogatása (eszközök, szolgáltatások biztosítása). Tehetséges fiatalok támogatása, szakmai fejlődésük segítése (bemutatói lehetőségek biztosítása rendezvényeiken, szakmai gyakorlati színtér biztosítása tehetséges diákok számára).
Média	Tájékoztatás a programokról, a tehetségügy népszerűsítése. Tehetséges fiatalok bemutatása.

3.10. Kérjük, jelöljék meg, hogy mennyire gyakori az erőforrások bevonása a Tanácsuk által tervezett feladatok megvalósításához?

A feleletválasztó kérdésre adott válaszokat erőforrás formánként mutatjuk be.

9. ábra A tanácsok működését szolgáló erőforrások gyakorisága

A legmeghatározóbb erőforrások

1. Önkéntes munka.
2. Szakmai, hálózati együttműködésből származó erőforrások.
3. Mentorok bevonása a tehetségsegítő munkába.
4. Pályázati támogatás.
5. Szolgáltatás a partnerek részéről

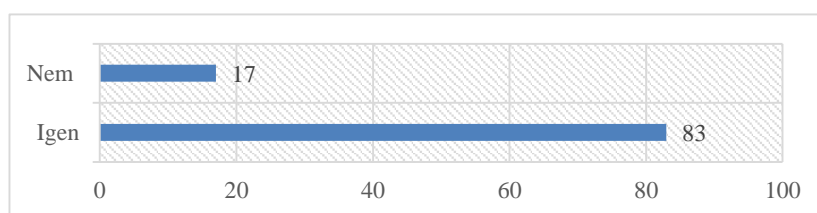
A legkevésbé jellemző erőforrások

1. Tagdíjfizetés a tagszervezetek részéről.
2. Pénzbeli támogatás az önkormányzat részéről.
3. Saját tehetségalap.
4. Pénzbeli támogatás a partnerek részéről.

Komoly érték, hogy az erőforrások között meghatározóak a hálózati-katalitikus erőforrások. A tanácsok programokhoz kötött működését elsősorban a pályázati források segítik. A folyamatos, kiszámítható működés feltételeit saját hálózatukból döntő többségük nem tudja megteremteni.

3.11. Pályáztak-e a Nemzeti Tehetség Program valamelyik pályázati kiírására?

10. ábra NTP pályázati aktivitás

Ebből az adatból is látható, hogy a választ adó tanácsok 83%-a él a pályázati lehetőséggel. Az előző évek NTP pályázati adataival összevetve a tehetségterképen szereplő, aktív tanácsok 26%-a nyújtott be pályázatot.

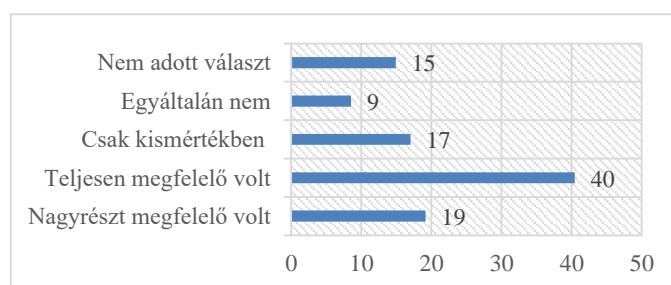
3.11.1. Ha nem pályáztak annak mi az oka?

Az okok között a leggyakoribb a humán erőforrások hiánya, valamint a szervezeti változások negatív hatása, a megfelelő kötelezettségvállaló jogi személyiségű szervezet hiánya.

A következőkben a 3.11. kérdéshez kapcsolódva a pályázati eljárás egyes elemeihez kapcsolódó elégedettséget mutatjuk be a feleletválasztó kérdésekre adott válaszok alapján.

3.11.2. Ha pályáztak, mennyire voltak elégedettek a pályázati eljárás elemeivel?

11. ábra Elégedettség az NTP pályázati eljárás elemeivel (%)

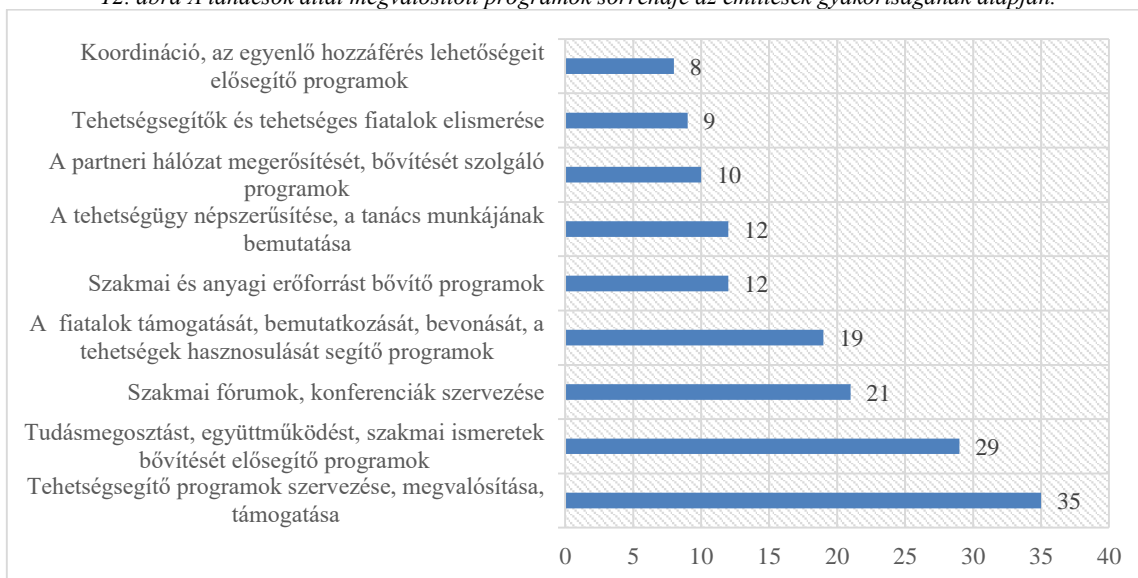
A pályázati eljárás elemeivel általában elégedettek a tanácsok. A válaszadók legalább 15-20%-a esetében az alábbi területen mutatkozott elégedetlenség:

1. Bírálathoz és finanszírozás ütemezéséhez.
2. Adminisztrációhoz.

A MATEHETSZ és a KMTTK a tanácsokat érintő pályázatokkal kapcsolatos javaslatainál hasznosíthatja ezeket a jelzéseket.

3.12. Milyen tehetségsegítő programokat valósítottak meg az elmúlt 2 évben?

12. ábra A tanácsok által megvalósított programok sorrendje az említések gyakoriságának alapján.

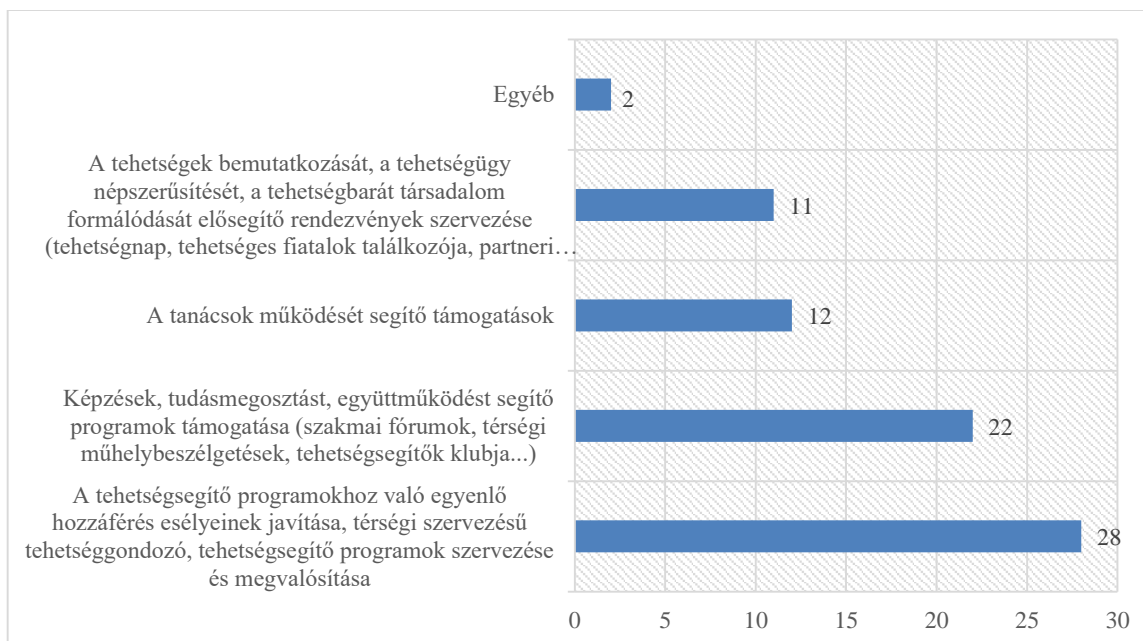
A leggyakrabban előforduló programok:

1. Tehetségsegítő programok szervezése, megvalósítása, támogatása: 74%
2. Tudásmegosztást, együttműködést, szakmai ismeretek bővítését elősegítő programok: 62%
3. Szakmai fórumok, konferenciák szervezése: 45%
4. A fiatalok támogatását, bemutatkozását, bevonását, a tehetségek hasznosulását segítő programok: 40%

Alulreprezentáltak az erőforrás bővítést, a hálózatosodást, a tehetségügyet népszerűsítő, a tehetségbarát közösséget formáló programok. A tanácsok módszertani segítségével ezeket figyelembe kell venni.

3.13. A Tehetségsegítő Tanácsok támogatására kiírandó pályázatoknál milyen támogatási területeket tartanak fontosnak?

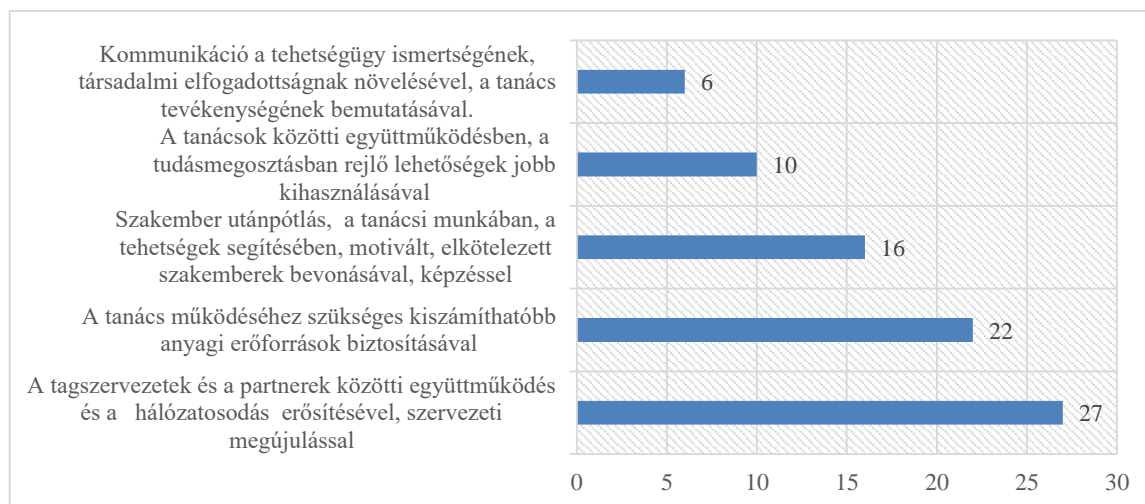
13. ábra A javasolt támogatási területek megjelölésének gyakorisága

A Matehetsz és a KMTTK a tanácsokat érintő pályázatokkal kapcsolatos javaslatainál hasznosíthatja ezeket a jelzéseket.

3.14. Véleményük szerint hogyan lehetne a tanácsok munkáját aktívabbá, hatékonyabbá tenni?

14. ábra Véleményük szerint hogyan lehetne a tanácsok munkáját aktívabbá, hatékonyabbá tenni?

A tanácsok működését segítő aktivitások megszervezésénél az igények irányadók lehetnek!

3.15. Miben és kitől kérnek segítséget a tanács eredményesebb működése érdekében?

Segítő szervezet	Igény
Matehetsz, Nemzeti Tehetségpont	A tanácsok közötti együttműködést, partneri hálózatuk megerősítését és bővítését szolgáló műhelyfoglalkozások szervezése. A tanácsok speciális feladatait és tehetség-hálózatban betöltött szerepét, a hosszú idő óta végzett eredményes működést figyelembe vevő meghívásos pályázatok. A tanácsok működését segítő szakmai támogatás.
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács	Nemzetközi kapcsolatok, programokba történő bevonás.
Kárpát-medencei Tehetségsegítő Tanácsok Kollégiuma	A tanácsok együttműködését, önfejlesztő közösséggé formálódását segítő aktivitások szervezése. A tanácsok érdekképviselete. Módszertani segítség a szervezeti, működési, megújításhoz, a tanácsok partneri körének bővítéséhez, megerősítéséhez.
Szakminisztérium, NTP	A tanácsok működési sajátosságaihoz jobban igazodó pályázati kiírások. A határon túl működő tanácsok speciális helyzetéhez igazodó támogatási formák kialakítása. A tanácsok működési kiadásaihoz hozzájáruló támogatási formák bevezetése. Pályázati lehetőség együttműködéssel megvalósuló térségi tehetséggondozó műhelyekre, programokra.
Önkormányzatok	A tanácsok támogatása, az együttműködés szinergikus elemeinek feltárása. Közös programok megvalósítása, tehetségbarát társadalom formálása.
Tagszervezetek, partnerek	Az együttműködési lehetőségek újragondolása, aktívabb szerepvállalás a közös célok érdekében.
Szakmai tapasztalattal, információkkal rendelkező, szakemberek	A tanácsok működésének szakmai, erkölcsi támogatása, mentorálása.

A tanácsok működését segítő aktivitások megszervezésénél az igények irányadók lehetnek!

3.16. Egyéb közlendők, javaslatok

A kérdés kapcsán kapott visszajelzések 2 témakörbe csoportosíthatók. Tartalmukat tekintve megerősítik a 15. pontban megjelent állításokat.

1. Pályázatok kiírásánál a tanácsokra jellemző, működésüket, együttműködésüket jobban figyelembe vevő támogatási formák jelenjenek meg.
2. A hálózat megerősítése, tanácsok együttműködését segítő aktivitások szervezése.

4. Összefoglalás

A kérdőív adatainak feldolgozását követően jól látható, hogy a tehetségsegítő tanácsok tevékenységükkel hozzájárulnak a Nemzeti Tehetség Program céljainak megvalósításához. A helyi, térségi, regionális, vagy országos szinten is képesek pozitív folyamatokat, aktivitásokat generálni, megvalósítani.

Működésük számos ponton érintkezik a nagyrendszerekkel, mint a köznevelés, szakképzés, önkormányzati rendszer, gazdaság, civil szféra, társadalmi kapcsolatok helyzete. Hatással vannak rájuk a társadalmi, közösségi viszonyokat helyileg és országosan meghatározó folyamatok. A tanácsok döntő többsége jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet. Pályázataik, programjaik lebonyolítását, valamelyik tagszervezetük önkéntes szolgáltatásával tudják ellátni.

A tagszervezeteiknél bekövetkezett gyakori szervezeti, személyi változások sok esetben együtt járnak az adott szervezet tanácshoz való viszonyának megváltozásával is. Az elmúlt években vezetőváltás, nyugállományba vonulás, más feladatok, vagy esetenként személyes élethelyzetek miatt a tanácsok szervezésében, működésében meghatározó, generalista személyek kiesése miatt, több esetben tapasztalható különböző mértékű aktivitás csökkenés. A kezdeti időszakhoz képest sokkal nehezebb új tanácsok megalakítása.

A kérdőívekből, és más forrásokból rendelkezésre álló információk figyelembe vételével, szükséges és időszerű a tanácsok működését meghatározó körülmények és folyamatok rendszerszemléletű áttekintése, ezt követően a működésüket támogató, tevékenységük minőségbiztosítását segítő aktivitások megszervezése.

Tiszaújváros, 2021. 03. 20.

Kormos Dénes